

Τοιχογραφία της Παναγιάς Σουμελά που ήρθε στο πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης

Για

πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια εργασιών ανακίνησης και αναστύλωσης της ιστορικής μονής της Παναγιάς Σουμελά του Πόντου, με την ξεχωριστή σημασία της για την Ορθοδοξία, οι Τούρκοι άνοιξαν τις πύλες του Βαπτηστηρίου και του λεγόμενου, Çile Odası, (Κελί Δοκιμασίας). Εκεί, μόλις εισήρθε το φως του ήλιου, έμειναν έκθαμβοι από την ανακάλυψη μιας μοναδικής περίτεχνης τοιχογραφίας της Παναγιάς με τον Ιησού Χριστό στην στοργική αγκαλιά της.

Όπως αναφέρει η ανακοίνωση του τουρκικού Υπουργείου Πολιτισμού, που εποπτεύει των εργασιών της ανακαίνισης της ιεράς ελληνορθόδοξης σταυροπηγιακής μονής της Παναγιάς Σουμελά, μετά από 16 χρόνια των εργασιών ανακαίνισης οι ειδικοί ερευνητές εισήρθαν για πρώτη φορά στο Βαπτηστήριο της μονής και στο Çile Odası. Εκεί έκθαμβοι ανακάλυψαν μια περίτεχνη τοιχογραφία της Παναγιάς που είχε μείνει μέχρι σήμερα στο σκοτάδι από τότε που οι Πόντιοι εγκατέλειψαν τον Πόντο, μέσα στο αίμα της φρικτής γενοκτονίας των Ποντίων. Η τοιχογραφία αυτή προκάλεσε το δέος των Τούρκων που εργάζονταν σε αυτή την πτέρυγα της μονής, η οποία επιφυλάσσει συνεχώς και καινούργιες εκπλήξεις για τα σημάδια της παρουσίας της Παναγιάς, η οποία ποτέ δεν εγκατέλειψε την ιστορική και ιερή μονή της παρά του ότι επί πολλές δεκαετίες δεν ακούγονταν οι ύμνοι και οι δοξολογίες προς την μεγάλη της Χάρη.

Η ιστορία της ιεράς σταυροπηγιακής μονής της Παναγιάς Σουμελά του Πόντου, σύμβολο της ορθοδοξίας για όλο τον ελληνισμό, πέρασε πολλές φάσεις μετά την τραγική ανταλλαγή των πληθυσμών το 1922. Στις 9 Ιουνίου του 2001, ο γνωστός

τίσκεψη
ό χώρο,
τερίοδο
μετά.

Από

το 1923 και μετά την αναχώρηση των μοναχών από την Παναγία Σουμελά, όπως αναφέρει ο Γκιουνγκιόρ Ουράς στην Μιλιέτ, έπεσε νεκρική σιγή στο ιστορικό μοναστήρι. Μονάχα τα πουλιά και κάποιοι Άγγλοι περιηγητές έδιναν σημεία ζωής στο απότομο και μαρτυρικό τοπίο που κάποτε οι χιλιάδες πιστοί συνέρρεαν για να πανηγυρίσουν την δόξα της Παναγιάς. Το 1931 η θαυματουργή εικόνα της Παναγιάς που είχε κρυφτεί σε κάποιο μυστικό μέρος, μεταφέρθηκε στην Ελλάδα. Από τότε, μέχρι την δεκαετία του πενήντα, το ιστορικό μοναστήρι είχε αφεθεί στην τύχη του. Που και που όμως, όπως λένε και οι μαρτυρίες, κάποια μοναχική φιγούρα συνήθως με την χαρακτηριστική μαντίλα, ανέβαινε το εγκαταλειμμένο πια μονοπάτι προς την Μονή και κάποια φλόγα από κάποιο κερί μέσα στα ερείπια του μοναστηριού, πρόδιδε ότι η ελληνορθόδοξη πίστη δεν είχε χαθεί εντελώς από τον ιστορικό Πόντο.

Το 1953 μετά την είσοδο της Τουρκίας στο NATO, κάποιοι Αμερικανοί αξιωματικοί έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον και θέλησαν να επισκεφτούν το μοναστήρι. Τελικά, παρά του ότι η περιοχή ήταν σχεδόν απαγορευμένη τους δόθηκε η άδεια και οι Αμερικανοί έφτασαν στο μοναστήρι μέσα από το γνωστό μονοπάτι που τώρα το σκέπαζαν χόρτα και σκόρπιοι θάμνοι. Το κλειδί όμως της εισόδου στο μοναστήρι το έχει ο σταθμός της τοπικής δασοφυλακής και για να το πάρουν οι Αμερικανοί χρειάστηκε επέμβαση από την Άγκυρα. Οι ξένοι αυτοί επισκέπτες μόλις εισήλθαν στο μοναστήρι έμειναν άφωνοι από την μεγαλόπρεπα των τοιχογραφιών και την ιερότητα που ανέδυε ο χώρος, αρκετές δεκαετίες μετά την πλήρη εγκατάλειψη του. Αφού κάθισαν επί ώρες να κοιτάζουν εκστασιασμένοι τις εικόνες, τα κτίσματα και το μαγευτικό τοπίο της πανέμορφης χαράδρας, συνέταξαν μια αναφορά προς το τουρκικό υπουργείο Πολιτισμού τονίζοντας τον μεγάλο αυτό θησαυρό που βρίσκεται στα τουρκικά χέρια και ότι θα πρέπει να γίνουν τα απαραίτητα έργα για την διάσωση του.

Πέρασαν πολλά χρόνια από τότε και μόνο το 1972 το τουρκικό υπουργείο Πολιτισμού αποφάσισε να ενδιαφερθεί για πρώτη φορά επίσημα για την Παναγία Σουμελά, η οποία ήδη είχε αρχίσει να γίνεται πόλος έλξης πολλών επισκεπτών και προσκυνητών κυρίως από την Ευρώπη και την Αμερική. Το 1986 για πρώτη φορά καθιερώθηκε εισιτήριο για την είσοδο στην ιστορική μονή. Από τότε κάθε χρόνο το τουριστικό συνάλλαγμα ρέει όλο και περισσότερο στα τουρκικά ταμεία. Η Παναγία Σουμελά άρχισε να τραβάει επισκέπτες από τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και η φήμη της άρχισε να φτάνει στα πέρατα της γης. Ο Τούρκος αρθρογράφος, τελειώνοντας την πολύ ενδιαφέρουσα αναφορά-ομολογία του για την Παναγία Σουμελά, αποκάλυψε ότι πολλά ιερά βιβλία αλλά και άλλα ιερά αντικείμενα που βρεθήκαν στο μοναστήρι, φυλάγονται σήμερα στην Άγκυρα.

Σήμερα η Παναγία Σουμελά φανερώνει ξανά την παρουσία της ίδιας της Παναγίας με πολλά σημάδια, όπως αυτή η προσφάτως ανακαλυφθείσα περίτεχνη τοιχογραφία της, που προκάλεσε το δέος στους ίδιους τους Τούρκους.

ΝΙΚΟΣ ΧΕΙΛΑΔΑΚΗΣ

Δημοσιογράφος-Συγγραφέας-Τουρκολόγος

Πηγή: nikosxeiladakis.gr